THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 73. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 14. APRILA — SATURDAY, APRIL 14, 1928. LETNIK XXXVII.

Novi nemiri v Nikaragui. - 14 oseb mrtvih po eksploziji.

PO NOČI SO NEZNANI JEZDECI PO NASELBINAH METALI LETAKE, NA KATERIH SO POZIVLJALI DOMAČINE, NAJ POMORIJO AMERIKANCE. — STRIC SAMOVI VOJAKI NA STRAŽI.

Managua, Nicaragua. — V Matagalpa distriktu so prebivalstvo vznemirili neznani jezdeci, ki so ponoči v okolišu tridesetih milj metali letake in ista pribijali na drevesa, v katerih pozivljajo domačine, naj pomorijo vse pripadnike Zedinjenih držav, ker ti so največji nasprotniki Nikaraguancev. V tem kraju je veliko število Amerikancev in drugih inozemcev, katere zdaj stražijo Stric Samovi vojaki. Predno je prišlo v akcijo zadostno število vojaštva, so dobili prebivalci ukaz, da ne smejo iz hiš.

Amerikanci in drugi inozemci imajo tukaj svoje farme, nekatere stoje popolnoma na samem in so izpostavljene vsem nevarnostim. Zdaj pa je v okolici zadostno število ameriških vojakov, ki čuvajo nad prebivalci. Straže so bile poslane naokrog, kjer so se pojavili nočni jezdeci, niso pa nikogar našle. Patrulje so nastavljene na vseh potih, vodečih do bivališč inozemcev.

3,500 Stric Samovih vojakov je v službi. Čete bodo zdaj dobile življenske in druge potrebščine, ki bodo zadostovale do zime. Letalci še vedno vršijo patrulno službo in neprestano letajo nad pokrajinami, kjer se držijo uporniki. Te dni so uporniki v bližini Esteli streljali na Fokker transportno letalo, streli pa niso zadeli.

Priprave se tudi vršijo za volitve. Prvi volivni sklad za McCoyevo volivno misijo je preskrbela Narodna banka, in sicer v znesku $25,000. Istočasno je Narodna banka posodila $100,000 vladi, za preskrbo narodne straže, katere voditelji so častniki iz Zed. držav .

—o—

NAJDEN ZAKLAD.

Chicago, Ill. — V tukajšnjem predmestju severno ob jezeru trideset delavcev koplje zemljo za temelj, kjer bodo postavili novo šolo. Eden izmed mož pa je s krampom zadel v plehnato škatljo, jo pobere, na njegovo začudenje so pa se začeli sipati iz nje zlatniki. Sodelavci to videč, so hitro priskočili in najditelju pomagali izprazniti vsebino škatlje — seveda vsak v svoje žepe. Nekateri, ki so bili bolj silni, so dobili do $200, drugi pa, bolj pohlevni, so se morali zadovoljiti z manjšim deležem.

Oblasti so ugotovile, da je tamkaj v bližini živel čudak — Oscar Borgulund, ki je bil na glasu kot velik skopuh. Verjetno je ,da je on tam denar zakopal, ker ga v svoji skopuški domišljiji ni zaupal banki.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

EKSPLOZIJA BOMBE NA MILANSKI RAZSTAVI.

Razstava v Milanu je bila otvorjena ob detonaciji bombe. — Štirinajst oseb je bilo ubitih, 40 ranjenih. — Bombo našli na železniški progi, kjer se je vozil Mussolini.

—o—

Milan, Italija. — V četrtek je bila slovesno otvorjena milanska razstava, na katero je prihitelo veliko število ljudi od vse strani Italije. Ceremonijam je prisostvoval kralj Victor Emmanuel, ki je bil od velike množice navdušeno pozdravljen. "Živi naj kralj, monarhija in Savojska hiša!" Tako je množica vzklikala.

Predno pa se je razstavo otvorilo, je bilo slišati strahovito detonacijo — bomba je eksplodirala; štirinajst oseb je bilo na mestu mrtvih, 40 pa ranjenih. Kralj pa se vsled tega ni prav nič vznemiril, mirno je hodil po prostorih razstave in obiskal vse paviljone. Ceremonije so se izvršile, kakor bi se ne bilo prav nič pripetilo.

Policija je takoj storila potrebne korake in uvedla obširno preiskavo.

London, Anglija. — Semkaj je prišlo poročilo, da je bilo zopet življenje italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija v nevarnosti. Na železniški progi, po kateri se je diktator vračal iz Milana v Rim, so našlo dinamitno bombo. V bližini so dobili nekega moškega, katerega so aretirali.

—o—

STAVKA V STOCKHOLMU.

Stockholm, Švedska. — General Motors tovarna tukaj je prizadeta po generalni stavki. Sedlarji so najprvo zaštrajkali, podjetje pa je na njih mesta nastavilo nove delavce, kar je dalo povod za generalno stavko. Delo zdaj popolnoma počiva.

—o—

ROJSTNI DAN EVANS HUGHESA.

New York, N. Y. — Charles Evans Hughes, bivši državni tajnik, je v sredo skupno s svojim vnukom praznoval rojstni dan. Le s to razliko, da je Hughes obhajal 66. rojstni dan — vnuk pa prvi dan rojstva. Srečna mati je Mrs. Chauncey L. Waddell.

—o—

— London, Anglija. — Potniki na poletu iz Croydena v Bruselj so v aeroplanu sedeli na zabojih, kaj je notri pa niso vedeli. Vedel pa je pilot, ki je bil oborožen z revolverjem, kajti tovor je bil dragocen, v njem je bilo zlata v kosih v vrednosti $2,500,000.

LEŽE ZELENA JAJCA.

Slišali smo o kokoših, da ležejo zlata jajca, le videli jih nismo. Slika nam pa predstavlja kokoš in njenega lastnika, katera leže zelena jajca. Imenuje se araukanska kokoš.

LETALSKE VESTI.

Nemški letalec na poti v Zed. drž. — Poleg pilota sta v letalu še dva druga-sopotnika. — Nesreče v zraku; več ranjenih in mrtvih. — Najdena trupla.

—o—

Belfast, Irsko. — Galway obrežni stražniki so v četrtek zjutraj videli pluti nad Costello nemško letalo Bremen, s katerim se je napotil kapitan Herman Koehl preko oceana v Ameriko. Spremljata ga baron E. G. von Huenfeld in polkovnik James Fitzmaurice.

Iz Baldonnel letališča na Irskem se je v četrtek ob peti uri zjutraj dvignil v zrak Bremen in plul v smeri Galway in nato nad morjem. To pot — od vzhoda na zapad, za katero je celo Lindy rekel, da je nevarna, je bila usodepolna že mnogim; na tej poti je izginila ena princesa, pa tudi hči angleškega lorda in več drznih letalcev, katere je požrlo morje.

Bremen je prispel na Irsko iz Berlina 26. marca. Ves ta čas so letalci čakali na ugodno vreme, ki je, po mnenju letalcev in vremenskih prerokov, zdaj prišlo.

Od Baldonnela do Newyorka se računa z letalom 40 ur; v Newyorku so pričakovali Bremen v petek.

Poročila od petka zjutraj so vznemirljiva; v Newfoundlandiji niso videli Bremena in tudi noben parnik ni poročal, da bi bil videl letalo. V noči od četrtka na petek so bili veliki viharji. 200 parnikov je plulo v bližini, kjer bi letalo morali videti, a vse je tiho.

London, Anglija. — Dva Fokker letala, last Royal Dutch Air zračne linije, ki vršita službo med Dansko in Holandsko, sta v bližini Utrecht trčila skupaj in treščila na zemljo. Izmed desetih potnikov je bilo devet težko ranjenih.

Bahia Blancha, Argentina. — Dva letala sta v tukajšnji bližini visoko v zraku trčila skupaj in priletela na zemljo; oba pilota sta bila ubita.

Kent, Tex. — Šest milj od tukaj sta dva pastirja iz "X" ranče našla razbito letalo in trupla 3 letalcev. Ugotovilo se je, da je bilo to, pogrešano letalo, ki je v nedeljo odletelo iz San Diego, Cal. proti Fort Worth, kamor pa ni prispelo.

KRIŽEM SVETA.

— **Detroit, Mich.** — V tukajšnjem mestu so zgradili enajst nadstropno garažo, v kateri je prostora za 800 kar.

— **London, Anglija.** — Maj. Sarmento Beires, znan portugalski letalec, je na poletu po južnem delu Francije z letalom treščil na zemljo; aparat se je razbil, letalec pa je ostal nepoškodovan.

— **Danville, Ky.** — Queen in Crescent limited vlak iz New Orleansa, je eno miljo od tukajšnje železniške postaje zadel v premikalni stroj; ena oseba je bila na mestu ubita, ena težko in štiri lahko ranjene.

— **Berlin, Nemčija.** — Otto Braun, komunistični pisatelj, ki je obdolžen veleizdaje, je bil od sedmih oboroženih somišljenikov iz ječe rešen. Koliko časa bo užival zlato svobodo pa ni znano.

— **Chicago, Ill.** — Mrs. John Kruse, 5806 S. Ada St., mati petih otrok, najmlajši star 8 mesecev, se je zastrupila. Soprog je izpovedal, da mu ni nič drugega znano, kakor to, da je bila radi bolezni obobupana.

— **Stolp, Nemčija.** — "Italia", veliki vodilni zrakoplov, je na poletu proti severnemu tečaju. Poveljnik zračne ladije je general Umberto Nobile.

— **Pariz, Francija.** — Štirinajst oseb je bilo ubitih in trideset ranjenih, ko sta v bližini Pariza trčila skupaj dva vlaka.

— **Coeur d'Alene, Idaho.** — Tudi rekord. V Hayden Lake publični šoli, v kateri je 106 učencev, je med njimi osem dvojčkov.

— **Chicago, Ill.** — Mihael Mostik, star 51 let, delavec pri Grand Trunk železnici, je bil na Archer ave. povožen od cestne železnice. Motorman je izpovedal, da moža ni videl in je šele ustavil, ko je kara šla čez njega.

— **Tientsin, Kitajsko.** — Inozemski trgovci vseh narodnosti so imeli sejo, na kateri so sprejeli resolucijo za protest proti neznosnim davkom, katere jim nalagajo kitajske oblasti.

— **Rockwell City, Iowa.** — Tudi med govejo živino so pritlikovci. Tukaj na farmi Franka Welsha je krava povrgla tele, ki je le petnajst palcev visoko in tehta samo dvanajst funtov.

OBDOLŽEN UMORA.

H. Leslie Quigg, odstavljen policijski načelnik v Miami, Fla., katerega vidimo na sliki, je obdolžen, da je v zvezi s policisti, ki so obdolženi, da so umorili več jetnikov.

IZPOVED BANDITOV.

Napadalci Špeharja priznali pet in trideset roparskih napadov. — Po vsem mestu so ropali že leto dni. — Poglavar bande je bil Marino, morilec Špeharja.

—o—

Pittsburgh, Pa. — Poročano je že bilo o roparskem napadu na John Špeharja, salunerja na Buttler cesti, ki je bil umorjen 4. marca v svoji garaži. Aretirana je bila njegova soproga, Mrs. Mary Špehar, a se je izkazalo, da je nedolžna, ko so prišli na sled pravim storilcem, ki so zdaj priznali zločin. Bili so člani večje tolovajske družbe, ki so tekom enega leta, kakor so aretiranci izpovedali pri zasliševanju, izvršili 35 roparskih napadov. Zasliševanje je vodil detektivski poročnik David Corbett. Zdaj je pojasnjenih več roparskih napadov, ki so bili tako previdno in drzno izvršeni, da je bila policija popolnoma brez sledu za storilci. Priznali so, da jim je ta "job" dobro nesel in so naplenili več tisoč dolarjev. Poglavar bande je bil Tony Marino, ki je pri zasliševanju priznal, da je on oddal smrtonosni strel na našega rojaka. Druga dva, ki sta bila tudi v zvezi z napadom na Špeharja, sta Carl Lucas in Frank Skalski. Četrti je pa bil med časom napada na Špeharja in aretacijo zgoraj omenjenih prijet pri nekem roparskem napadu in vržen v Western jetnišnico.

—o—

— **New York, N. Y.** — Mrs. Theresa Borden, vdova po Henry Lee Borden, je zapustila imetje vredno $3.700,000.

— **Chicago, Ill.** — Harry Harris, star 58 let, je bil v svoji lekarni na 506 No. Hamlin avenue od banditov na mestu ustreljen.

Iz neodrešene domovine.

GLAVNI TAJNIK FAŠISTIČNE STRANKE V ITALIJI OBISKAL GORICO. — SPREJEM SE JE VRŠIL NA BATESTINIJEVEM TRGU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Obisk Turatija v Gorici.

Gorica, 24. marca. — Na potu iz Bozna je prispel danes v Červinjan glavni tajnik fašistične stranke Augusto Turazi. Od tu se je odpeljal v Gorico. V Gorici si je generalni tajnik ogledal sedež fašistične stranke v prostorih Trgovskega doma. Na Batestinijevem trgu poleg mestnih vrat se je vršil sprejem. Tu so pričakovali tajnika zastopniki občinskih, političnih in šolskih oblasti, prefekt Cassini, načelnik generalnega štaba, general Grazioli, general Petiti, general Mombelli, general Pirolli, markiz Tacchioni, general Pascoli in mnogo drugih generalov in polkovnikov generalnega štaba. Turati je imel nagovor na nove miličnike, 250 po številu, ki so bili sprejeti danes na dan glavnega fašističnega nabora po vsej Italiji, v milico in so dobili puške. Generalni tajnik je poudaril, da je dolžnost miličnikov, braniti domovino, naslov miličnika in naslov aristokracije. Današnji prisegi miličnikov na teh svetih in zmagovalnih tleh prisostvujejo vsi mrtvi in velike epopeje revolucije. Po prisegi se je vršilo defiliranje miličnikov, Ballile, sindikatov, Dopolavoro. Vmes je korakala skupina s puško oboroženih "Malih "Italijank" ("Piccole Italiane"). Po končanem defiliranju so generali čestitali Turatiju na uspeli slavnosti. Zvečer se je odpeljal z avtomobilom v Trst.

—o—

Preganjanje Hrvatov v Zadru.

Po prihodu novega italijanskega prefekta v Zader so težave Hrvatov v Zadru od dne do dne težje. V prvi vrsti so preganjani na podlagi zloglasne Federzonijeve naredbe, da se more prijaviti fašistovskemu sodišču vsakdo, kogar označi "ljudski" glas za nevarnega nacionalnim interesom. Na podlagi tega zakona so mnogi naši rojaki dnevno obtoženi v prvi vrsti od italijanskih renegatov iz ostale Dalmacije, ki se nahajajo v Zadru. Tako je bila te dni izvršena v stanovanju dr. Ante Rutarja preiskava. Po dveurni preiskavi so karabinjerji našli dve stari sablji in prazen puškin naboj. Zaradi tega je bil dr. Rutar obsojen na 75 dni zapora.

—o—

VESTI IZ DEŽELE.

Prvačina. — Tukaj sta obhajala zlato poroko gospa Jožefa Zorn, roj. Gregorič in g. France Zorn, iz dobro znane družine "Krvinace". Oba slavljenca sta kljub visoki starosti še pri zadostnem zdravju.

Kamno. — Začeli so z delom novega betonskega mostu, ki bo vezal vas Kamno z državno cesto, kar bo velikega pomena ne samo za to vas, ampak za ves levi breg, ker most pri Iderskem najbrže ne bo več postavljen v prometno stanje.

Srpenica. — Spremili smo k večnem počitku tuk. posestnico Katarino Trebše št. 56. Dosegla je visoko starost 91 let. Bila je mati 12tih otrok.

Kobarid. — Iz kobariškega okraja piše slovenski deželan naslednje: (Odgovor "Piccolu") Priprost kmet sem, pa odgovarjam na "Piccolovo" pisanje od 6. t. m., da se grdo moti, ko pravi, da kaki štirje slovenski odvetniki hujskajo tukajšnje slovensko ljudstvo. Slovensko ljudstvo se dobro zaveda svoje narodnosti. Kakor vsak pošten Italijan ljubi svoj materini jezik, tako ga tudi vsak pošten Slovenec. Neznačajnežev in koristolovcev pa ne manjka nobenemu narodu. Ako pa mi spoštujemo in izpolujujemo državne zakone in ukaze, je to le znak, da smo disciplinirani in lojalni državljani. A s tem nič manj ne ljubimo svojega materinega jezika. Vi vidite naše zunanje obnašanje, v naša srca pa ne vidite in ne veste kako je tam notri. To vemo le mi in pa Bog. Zatorej naši izobraženci niso nobeni hujskači, ampak so naši voditelji, ki tolmačijo naše želje javnosti.

Kar se pa tiče naše duhovščine, vam pa še odgovarjam ne, ker stojite še prenizko pod našo duhovščino. Prej ko boste storili slovenskemu ljudstvu toliko dobrega kakor mu je storila slovenska duhovščina, boste porabili še nekaj časa in truda! Če pa ne verujete, pojdite med ljudstvo in skušajte razkriti srca naših poštenih ljudi in našli boste vso resnico, ki je tukaj zapisana. Tisti pa, ki niso nam zvesti, tudi vam ne bodo!

—o—

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v staremkraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500	Din	$ 9.35
1,000	Din	18.40
2,500	Din	45.75
5,000	Din	91.00
10,000	Din	181.00
100	Lir	$ 5.00
200	Lir	11.50
500	Lir	27.75
1000	Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Meroda na so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

"Džungla" priznani zanimiv roman, začne v prihodnji številki našega lista. Opozorite svoje prijatelje in znance na ta zanimivi roman. Kdor še nima lista naj si ga gotovo naroči, da bo čital ta zanimiv roman od začetka!

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Italijanska propaganda na Balkanu.

Vse italijanske vlade pred svetovno vojno in po nji so vedno smatrale evropski in bližnji azijski vzhod za najugodnejše in najprikladnejše torišče italijanske politične in gospodarske ekspanzije. Da se je v Rimu storilo vse, da bi se ta ekspanzija čim krepkeje in uspešneje udejstvovala, je umljivo, toda v predvojnih časih so italijanska tozadevna prizadevanja naletavala na tako mogočno konkurenco obeh zapadnoevropskih velesil, da so bili italijanski uspehi v resnici kar najminimalnejši. Po svetovni vojni, ko so težnje drugih velesil krenile v druge smeri in je Italija dobila celo nekak pokrovitelјski mandat nad Albanijo, so italijanske aspiracije silno porastle in italijanska propaganda se je v kratki dobi nekoliko let neverjetno hitro razpasla preko vsega Balkana, z edino izjemo Jugoslavije, kjer so iz lahko razumljivih razlogov tla zanjo ne samo neugodna, temveč naravnost nesprejemljiva. Albanija se more danes že smatrati za pravo pravcato italijansko kolonijo. Med Grško in Italijo se pletejo vezi, ki naj bi izgladile dolgoletna nasprotstva zaradi Dodekaneza in izbrisale posledice krfske afere. V Bukarešti ima Italija v generalu Averescu in pristaših bivšega prestolonaslednika Karola svoje zveste prijatelje in razne fašistične prireditve na rumunskih tleh pričajo dovolj jasno, da italijanska propaganda ni ostala brez uspehov. S prav posebno vnemo pa se je vrgla italijanska propaganda na Bolgarsko, kjer si obeta največ in najboljše politične in gospodarske žetve.

Italijanska propaganda na Balkanu je predvsem v rokah službenih zastopnikov Italije, ima pa potem svojo največjo oporo v posebni za to namenjeni ustanovi pod imenom "L'opera italiana pro Oriente", ki je svoje tipalke raztegnila že po vsem Balkanu kot "naravnem udejstvovališču italijanske propagande in ekspanzije". Eden glavnih delavcev te ustanove je bivši vojaški duhovnik don Francesco Gallone, ki je kot njen emisar prepotoval ves Balkan in se je po njegovih načrtih ustanova odločila za to, da si je izbrala za glavno torišče in izhodišče svoje propagande na Balkanu — Bolgarsko. Kakor je povdarjal don Gallone v svojem predavanju, ki ga je imel v Trstu v veliki dvorani fašistične provincijalne federacije, gre tu za dve glavni vrsti vprašanj: intelektualna in praktična od katerih so intelektualna še važnejša kot pa praktična, ker morajo prva pač tvoriti podlago drugim. Gre predvsem za propagandiranje rimljanske misli in kulture. Izbrala pa se je Bolgarska za glavno torišče in izhodišče te propagande tudi zaradi svoje zemljepisne lege v središču Balkana in zaradi simpatij, ki jih je baje uživalo italijansko vojaštvo za časa medzavezniške okupacije po vojni na Bolgarskem.

Prvo, kar se je praktično izvedlo, je bilo zgradba velikega peteronadstropnega poslopja v Sofiji. V poslopju, ki se izroči letos svojemu namenu, bosta nameščena srednja trgovska šola in pa vseučiliški penzijonat. Pozneje pridejo še razne strokovne šole. Poleg tega pa italijanska propagandna ustanova pošilja v Italijo bolgarske visokošolce, da na italijanskih visokih šolah dovrše svoje nauke. V Milanu se nahaja ustanova, ki v zvezi z "Opero" podeljuje balkanskemu dijaštvu štipendije in je pravo središče za levantinsko dijaštvo, ki želi dovršiti svoje študije v Italiji. Vodi pa to ustanovo kom. Silerno Fabbri, "Opera" sama pa ima svoje lastno središče v Torinu in mu je duša markeza Fracassi. S prav posebno vnemo pa se deluje na to, da se privabi kar največ balkanskega dijaštva na novo vseučilišče v Bariju, kjer se bo posvečala prav posebna skrb balkanskim in vobče iztočnim vprašanjem, pri čemer pa se nikakor ne bodo zanemarjale firentinske, genoveške, milanske in rimske visoke šole.

Za sedaj se namerava delovati le na Balkanu, toda pozneje pa naj bi Balkan rabil kot izhodišče italijanske propagande v Malo Azija, Anatolijo, kjer so baje italijanski kmetovalci, trgovci in tkalci visoko cenjeni. Da pa ta praktični del italijanske propagande pridobi čim trdnejša tla pod seboj, se namerava kupiti — za nakup se že vrše pogajanja — razsežno posestvo na Bolgarskem, v dolini Marice na vznožju Rodopskega pogorja, kjer se ustanovi vzorna kmetija s poljedelsko šolo in se ji sčasoma priklopi celo tipična italijanska vas.

"L'opera italiana pro Oriente" ima najkrepkejšo oporo v samem Duceju in njegovih prvih sodelovalcih: glavnemu tajniku fašistične stranke Turatiju in obeh državnih podtajnikih Giunti in Suardu ter je oskrbljena z dovoljnimi denarnimi sredstvi za prve svoje potrebe. Znatna sredstva pa ji prinese "proslava kruha", ki se bo vršila po vsej Italiji in sodelujejo pri njej vse državne oblasti.

Na ta način in s takimi sredstvi se torej vrši italijanska propaganda na Balkanu, na Bolgarskem za sedaj, a pozneje se bo vršila vsepovsod, kjer se bodo smatrala tla ugodna zanjo. Jugoslavija je danes vsaj še zaprta zanjo, toda kako dolgo še? Obeta se obnovitev pogodbe prijateljstva in kot predpogoj zanjo ratifikacija nettunskih konvencij, katere odpirajo Italijanom na stežaj vrata za priseljevanje v Jugoslavijo. Ž njim pa pride tudi italijanska propaganda. Italijanska politična, kulturna in gospodarska ekspanzija. In potem se jih Jugoslavija ne reši več teh njenih tako iskrenih prijateljev. Da bi jo Bog obvaroval!

"ZAKLAD" V CHICAGI.

Chicago, Ill.

Še malo in šentštefanska naselbina bo zopet pohitela v prosto naravo se zabavati in veseliti, dvorana naša bo pa čakala jeseni in hladnejših večerov. Samo še tri nedelje, štiri . . .

Na belo nedeljo, ki ne sme biti samo bela, temveč tudi vesela za vsakega, priredi dram. klub nad vse lepo igro "Zaklad" v korist društva sv. Terezije.

"Zaklad" je ena najlepših domačih iger, verna slika slovenskega življenja na kmetih. Polna dramatičnih prizorov, ki so časih do solza ganljivi, časih do ogorčenja razburljivi. Kaže lepe vrline našega kmetiškega ljudstva, njegov ponos, njegovo delo, pa tudi njegove napake. Toda te napake so v igri samo pot do spoznanja in kesanja . . .

V prvem dejanju se pričenja vozlati vozel. V tem dejanju nastopajo eni naših najboljših igravcev. In od prvega dejanja se potem skozi vsa štiri dejanja krešejo kremeni. V drugem dejanju, ki je poln smeha in veselja, se nam kaže lep prizor iz družabnega življenja v slovenski vasi. Tretje dejanje se dogaja v kresni noči, noči mladosti, ljubezni in zakladov. Fantje in dekleta si prerokujejo srečo in bodočnost. Šentjanževa noč pa nažene tudi skopuhe zakladov iskat. Tudi v tej igri je šel na delo tak skopuh, toda v svojo nesrečo . . . Pobije s kamnom vaškega berača, ki mu je vsepovsod napoti. Takoj po črnem dejanju pa se mu zbudi vest in zbudi se mu tako silno, da blazni in nori. Po lepi noči šentjanževega veselja, kresnega ognja in vriskanja, pride viharni dan poln treskanja in gromenja in dušnega boja. Skopuh je v boju s svojo vestjo obupal sam s seboj in se napravlja, da bi se obesil sredi vasi. Tedaj ga reši strašne smrti in spelje v novo življenje njegova lastna hči, ki je bila sad njegovega mladostnega greha in jo je z materjo vred v mladosti zavrgel . . . — Temna nevihta v njegovi duši se razlije v novo solnce in novo veselje do življenja, ob strani boljšega zaklada, kakor ga je poznal do sedaj, ob strani svoje hčere . . .

V igri nastopajo same dobre moči dramatičnega kluba, tako da bodo vsi udeleženci kar se da, zadovoljni.

Lepa igra, domača zabava, to bo magnet, ki bo vsakega pritegnil na belo nedeljo v našo šolsko dvorano. Kdor zamudi to igro, zamudi veliko. Kdor jo je pa gledal pri vajah, je bil nad vse zadoščen z njo, kako bo šele ugajala v nedeljo pri prvem uprizorjenju.

Mrs. Mary Kremesec.

—o—

O RAZMERAH V ZAPADNI PENNSYLVANIJI.

Burgettstown, Pa.

Malokdaj se kdo oglasi v tem listu iz naše naselbine. Naj poročam torej jaz par vrstic od tukaj. Kar se tiče nas premogarjev v tej naselbini, je vse hudo prizadeto. Stavka traja že nad 13 mesecev. Veliko majn obratuje na podlagi odprte delavnice, kar pa nima sploh nobenega pomena, ker te družbe s stavkokazi ne morejo producirati dovolj premoga, niti toliko ne, da bi stroške pokrivali.

Kar se tiče Slovencev, stoje vsi trdno in nobeden še ni šel stavkokaškega dela opravljati. Kljub temu vztrajajo stanovitno, dasi so v eni veliki potrebi. Vsa čast jim!

Zahvaliti se moram faranom fare sv. Cirila in Metoda iz New Yorka za poslano obleko v pomoč tukajšnim prizadetim premogarskim družinam. Razdelila se je onim, ki so najbolj potrebni. Hvala iskrena za pomoč!

Zahvaliti se moram tudi Rev. Father Škurju iz Pittsburgha, ko so prišli sem in nam dali priložnost vsem Slovencem in Hrvatom, posebno pa članstvu dr. sv. Antona Padovanskega, da smo mogli opraviti velikonočno dolžnost, kar ne zapoveduje samo naše društvo, ampak katoliška cerkev sploh, prejeti vsaj enkrat v letu sv. zakramente o velikonočnem času.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista, listu pa želim obilo naročnikov in predplačnikov!

Josephine Pintar.

—o—

'BUNCO PARTY' V CHICAGI

Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam vsem članicam društva Kršč. mater in žena, kakor tudi vsem materam, ki imajo otroke v šoli sv. Štefana, da priredimo "Bunco Party" v četrtek, 10. maja, v šolski dvorani. Prošene ste vse članice društva in vse matere, da bi vsaka darovala kak dobitek v ta namen. Seveda, katera zna ročna dela, bi prosile, če bi kaj takega darovala, katera pa ročnih del ne zna, ste pa prošene, da darujete kaj druzega ali pa v denarju, pa potem odbor kupi, kar ve, da je bolj potrebno. Pripomnim pa, da kar bo katera darovala, da tisti dar ne bo dar Materinskemu društvu, ampak dar našim prečastitim sestram. One vam bojo hvaležne in se vas bojo spominjale v molitvi.

Želimo, da bi bili vsi darovi skupaj vsaj do 30. aprila. Darove sprejema Jennie Terselich, 1847 W. 22nd St. Enako tudi, katera bi mogla prodati kaj tiketov, naj se oglasi pri meni in jih dobi.

Prosim vas, da malo poagitirate med svojimi prijateljicami in skušajte njim prodati vstopnice, ko so po samo 35c. Pridite po nje. Vse bolj natančno bo še poročano.

S sosesterskim pozdravom,

Jennie Terselich.

—o—

DOPIS IZ FORDOVEGA MESTA.

Detroit, Mich.

Z veseljem čitam posebno dopise, ki prihajajo iz različnih naselbin, kakor tudi od časa do časa iz našega mesta Detroit. Toda moja želja je, da bi se še več poročalo iz tako velike naselbine kot je naša, zato sem se pa danes namenila malo poročati. Res težko je za mene v slovenščini, ker sem le amerikanska Slovenka. S tem je povedano, da nisem videla še slovenske šole. Kolikor vem slovenščine, gre hvala mojim staršem, ki so me vedno opozarjali, da se naj ne sramujem slovenščine, kakor tudi ne slovenskega čtiva. Res, včasih mi ni bilo ljubo v mladosti, ko so drugi otroci imeli različne zabave, mene je pa mati učila slovensko pisat. Toda danes mi je drago. Radi tega upam, da mi bote tudi vi, g. urednik, malo več prizanesli v morebitnih zmotah v mojem skromnem pismu.

Če človek čita liste, skoro bi včasih prišel do zaključka, da naš narod nekam zanemarja materinski jezik. Včasih opazujem in se čudim, kaj bo bližnja bodočnost prinesla za naš slovenski narod. Koliko Slovencev je v Detroitu! Na vsak način bi moralo prihajati več dopisov iz naše sredine. Oglejmo si malo od bližje druge narodnosti, ki so starejši Amerikanci, kljub temu pa vseeno odkritosrčno priznavajo, odkod njih rod izhaja. Oglejmo si zgodovino naših pradedov, kako so to bili hrabri, pošteni, složni ljudje. Nas pa je dolžnost, da jim zakličemo na onostran groba: Matere in pradedi! Vaša hrabra kri še živi! S tem bomo večjo uglednost dobili pri tujcih, ker bodo v resnici videli, da se zavedamo, da smo hčere in sinovi matere Slovenije.

Pri tem naj rečem: lepa hvala našemu g. župniku Ambrožiču, ki vendar od časa do časa kaj poroča iz naše naselbine. Želeti bi bilo, da bi se večkrat oglašal in zraven tudi še več dopisovalcev. Ni lepo, da se pričakuje od njega vse, je lepše opazovati, da si vsi med seboj pomagamo za lepšo bodočnost. Ravno zdaj, ko smo na potu dela, katero nas vse skupaj kliče. To je slovenska cerkev v Detroitu. Ko bo to delo končano, bo spet dokaz, da smo hčere in sinovi matere Slovenije, v kateri je bila hiša božja visoko spoštovana.

Dalje bi bilo nekaj lepega, da bi se naše Slovenke malo bolj zavedale za Slovensko Žensko Zvezo, katere namen je, da bomo me matere še ohranile med našo mladino, da se bo s ponosom zavedala, da izhaja iz slovenskega rodu, da se ne bo sramovala povedati, da je slovenska. Imamo podružnico v Detroitu, toda le želeti je, da se ve, matere, malo bolj zanimate za njo in pristopite v njo. To je prepotrebno društvo. Ravno danes smo bile pri sosestri Katarini Kocjan na Riopelle St., katera nas je zelo lepo pogostila, za kar si štejem v dolžnost, da jo najlepše zahvalim za toliko naklonjenost do nas sosester. V nedeljo bomo pa pri sosestri Ani Misica na 13509 Ryan St. Želeti je, da se še več Slovenk k nam pridruži in pride na našo party v nedeljo, 15. aprila.

Ker mislim, da sem že preveč prostora vzela, zaključim za zdaj. Mogoče se še kaj oglasim. S pozdravom, **A. K.**

—o—

ZAHVALA.

Sheboygan, Wis.

V imenu dr. Krščanskih mater in žena se prav lepo zahvalimo dramatičnemu klubu "Finžgar", ker nam je predstavil igro "Mati". Lahko smo v Sheboyganu ponosni na igralce dramatičnega kluba, ko zna tako mojstersko izpeljati igro. Posebno še,če primerjamo kratek čas, ko so ga imeli za učenje te igre. Lepa hvala Mr. Ortarju, ko se je trudil, da je spravil igralce skupaj in jih v tako kratkem času izučil. Hvala tudi Mr. Prestorju, predsedniku kluba, ko je tudi pomagal pri igri. Zahvalimo se tudi vsem članicam, ko so tako pridno tikete prodajale. In hvala vsemu občinstvu, ko so nas v obilnem številu posetili in nam pripomogli do boljšega uspeha. Še enkrat lepa hvala vsem! **Odbor.**

JUTRI JE DAN SOUTHCHICAŠKIH PEVCEV.

So. Chicago, Ill.

Odkar obstoji cerkveno pevsko društvo "Zarja" smo vsako

(Dalje na 3. strani.)

Zakaj se bojijo? (Prispevek.) — Ti, Mimogrede, ali vidiš, kako se naš slavni lawndalski odbor boji konvencije v Chicagi? In to ne zastonj! Dobro vedo, da bomo Chicažani poučili delegate, kakšne "slavne" ljudi imajo na krmilu jednote. To je tisti bav-bav, ki se ga tako bojijo. To, kar pojejo o stroških, je pa samo za smeh. Le od kdaj je glavna lawndalska gospoda postala tako varčna? Saj je še včeraj hotela dati ljubljanskemu Tonetu 50 tisoč! Danes pa že na penije gleda. Ha, ha! Za počt.—S., Cicero.

* * *

Uljudnega odgovora ni. — Zakaj ne? — Je li g. Moleku slabo?

* * *

Polomi ga povsod . . . (Prispevek.) — Pri nas je predaval 25. marca sodrug Molek. Govorniškega daru, vsaj po mojem, možicelj nima. On in njegove besede so tako suhe, kakor suhe hruške. Rezultat njegovega predavanja pa je bil, da je A. S. dobil blizu 300 novih naročnikov v naši naselbini. Kletev se je spremenila v blagoslov . . . Molek bi storil boljše, da bi sedel doma za pečjo in bi ne kvaril vsaj tega, kar so doslej drugi sodrugi zidali . . . Tako je moje mnenje. —N. N., Milwaukee, Wis.

* * *

Nevarnost. — Zdravnik, poklican k bolniku, zapazi na njem prav majhno rano ter ukaže hlapcu, naj hitro skoči v lekarno po mazilo.

Bolnik se ustraši: "Za Boga, ali je tako nevarno?"

"Silno nevarno je," odgovori zdravnik, "kajti, če hlapec ne prinese hitro maziла, se bo rana že prej zacelila."

* * *

Gospod Cizara je šel s svojo ženo in malim, šele nekoliko mesecev starim sinčkom v gledališče. Takoj v prvem dejanju je pričel otrok vpiti in jokati. Vstopil je gledališki sluga in rekel gospodu Cizari, da bo moral zapustiti gledališče, če bo otrok še vpil.

Drugo dejanje. Dolgočasno! Gospod Cizara zašepeče svoji ženi: "Ti, uščipni no malega!"

* * *

Vedno nasprotno. — Žena je padla v vodo in utonila. Prišel je mož in jo začel iskati od kraja, kjer je padla v vodo, po reki navzgor.

...Na bregu stoječi ljudje so mu klicali: "Kaj noriš, reka jo je vendar nesla navzdol."

Mož: "Tega ne verujem. Žena je bila vedno tako trmasta, da je gotovo napravila baš nasprotno."

* * *

On in ona sta bila v gostilni, ko on naenkrat prične kašljati. — "Kaj pa ti je?" vpraša ona. — "O, nič hudega, požirek mi je prišel v napačni požiralnik." — "No, seveda, še tega je treba, da boš še z napačnim požiralnikom pričel pijančevati!"

PODLISTEK

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžaršcine prevedel **F. Kolenc.**

— Ker pa je svoj načrt vseeno izvedel, ne da bi bil naletel na upor, je jasno, da najemnik sobe št. 13 še ni bil doma, ko je morilca napadel kašelj.

— Niti govora o tem; pri vsakem ugovoru se spretno izmaže, samo da bi njegova obveljala.

— Jaz sem tudi mnenja, da je Tuzar na dobrem sledu, — je pripomnil redarni kapitan, ki je s prikimavanjem spremljal detektivove pripombe.

— Grem še dalje . . . Iz krvnih sledov se da tudi dognati, da je zločinec človek izredno nizke postave.

— Kako vendar?!

— Ležal je na trebuhu, popolnoma iztegnjen, in tako čakal na svojo žrtev. Čepeti ni mogel; istotako ni ležal na hrbtu, iz razloga, da bi v izrednem slučaju lahko in tiho prilezel iz skrivališča. Ako pa je to moje mnenje pravilno, je moral imeti glavo tam, kjer vidimo krvne sledove, gobci čevljev pa so tu obribali tla . . . Ako bi stal sedaj zraven mene, mi niti do ram ne bi segel.

Berci zadovoljno prikima z glavo.

— Izvrstno, Tuzar! — Sedaj ne preostane drugega, ko da izsledimo tistega jetičnega človeka. Samo to je škoda, da ni on edini človek v Budimpešti, ki ima pljučno bolezen.

— Niti z besedico nisem trdil, da stojimo pred lahko nalogo. Na vsak način smo zadeli na sled, ki ga lahko brezpogojno izkoristimo. Vredno je mnogo več ko nič! Predvsem bi bilo treba zaslišati cukrarja. Ako se ne motim, je moral biti morilec v njegovi trgovini včeraj med sedmo in osmo uro.

— No, na kak način pa pridete do tega sklepa? — je vprašal pravnik, ki ga Tuzarjeve domneve niso prepričale.

— To sklepam iz tega, da je škrnicelj popolnoma izpraznil. Niti en cukerček ni ostal; moral je torej najmanj dve uri čakati na prihod svoje žrtve. Ker pa je cuker kupil tu blizu, se najbrž ne motim, ako trdim, da je približno med sedmo in osmo uro moral biti v A. Fischerjevi trgovini. V teh okoliščinah pa je zelo verjetno, da se ga bo trgovec spominjal, ker je bil morilec eden zadnjih kupcev.

Preiskovalni sodnik ukaže zapisnikarju, da takoj pokliče g. A. Fischerja. Čez par trenutkov stoji trgovec pred preiskovalnim sodnikom.

— Ali je ta mali papirnati škrnicelj prišel iz vaše trgovine?

— Da, gospod.

— Ali tudi vi strežete kupcem?

— Od ranega jutra do poznega večera sem v trgovini. Imam le enega pomočnika, zato tudi jaz strežem.

— Ali je bil včeraj zvečer velik promet?

— Ne bi rekel.

— Morda se spominjate, kaki kupci da so se obrnili v trgovini med sedmo in osmo uro?

— Od sedmih do osmih je bilo pri meni malo ljudi. — Oprostite! Naj malo mislim! — Ako se dobro spominjam, je služkinja hišnega gospodarja kupila deset kilogramov belega sladkorja . . . Neki stari gospod je kupil za malega vnuka, ki ga je pripeljal s seboj, čokolado. Nazadnje je pa prišel mlad mož. Prosil je cuker zoper kašelj.

— Ste mu vi stregli?

— Jaz.

— Ali bi ga lahko opisali od bližje?

— Seveda! Kot da tudi sedaj stoji pred menoj. Približno dvajsetleten, brez brk in brade. Bolnega izraza, suh in kar je najbolj vzbudilo mojo pozornost: imel je veliko — g.bo.

— Kake postave je bil?

— Zelo nizke.

— Ali je dobil cuker v škatlji?

— Ne, prosim. V tem papirnatem škrniclju.

— V tem? — Dobro premislite, kaj ste povedali. Morda v škrniclju, ki je bil temu podoben?

(Dalje prih.)

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jazbec.

MATI, VZGOJUJ OTROKA VERSKO.

—a—a.

Vadi in uči otroka čednosti.

3. Čistost-sramežljivost. K otroku nas najbolj vleče njegova nedolžnost. Cel raj se zrcali v njegovih očeh. **Vsaka mati je postavna čuvarica lilij nedolžnosti svojih otrok;** obvarovati jih mora vsake sape greha.

Mati mora biti vedno dostojno oblečena, če hoče, da bodo tudi njeni otroci sramežljivi. Še ko so še čisto mali, jim ne sme dovoliti, da bi v sami srajčki "kobacali" po hiši. Zjutraj jih mora koj obleči. Ko jih zvečer položi k počitku, naj jim prekriža roke na prsih, da tako spe vso noč. Vsak otrok mora imeti svojo posteljico, če pa vsled pomanjkanja prostora to ni mogoče, naj spita sestrici skupaj ali bratca. Nikoli pa naj ne pusti, da bi spala bratec in sestrica skupaj. Zjutraj mora mati paziti, da otroci koj vstanejo, kakor hitro so vzbujeni. Poležavanje v postelji je nevarnost za nedolžnost otrok.

Med dnevom pazi na otroke, kaj se igrajo, vendar ne tako, da bi otroci vedeli, da jih opazuješ. **Vtisni jim globoko v dušo zavest, da Bog vse vidi** in da je angelček varh vedno pri njih.

Ko so otroci že malo večji, pazi, s kom hodijo. **Ne dovoli jim prijateljstva s pokvarjenimi otroci. Glej, da bo dom otroku prijeten, pa bo rad doma in ne bo silil v družbo, kjer je njegova lilija v nevarnosti.**

Otrok ne sme nikoli slišati kake slabe besede ali dvoumnega dovtipa iz ust matere. Res je, da morda otrok ne razume, a enkrat bo razumel v škodo matere in svojo. Če ima družina obiskovalca, ki rad kako mastno pove, naj mati odstrani otroke.

Mati, ki ji je mar sreča otrok, ne bo jemala na stanovanje ljudi, ki radi grdo govore. Če bi se pa kaka taka garjeva ovca le prikradla v hišo, je dolžnost gospodinje, da jo odpravi raje danes ko jutri. Duše otrok so neizmerno več vredne kot pa srebro, ki bi ga morda mati zaslužila.

....Ko že znajo otroci brati, bo skrbna mati nadzirala njihovo čtivo. **Slabe knjige so strup za nedolžno srce.** Magazinov, v katerih se poje slava pregrehi, o kateri pravi apostol, naj se še ne imenuje med nami, je danes vse polno. Da bolj vlečejo, so opremljeni s slikami, ob katerih pogledu mora zardeti lice poštenega človeka. **Sentimentalne romane, naturalistične novele, ki ubijajo otroško nedolžnost, v peč takoj, brez odlašanja! V ogenj z nedostojnimi slikami!** Po stenah dobre krščanske družine naj visijo svete podobe, ki bodo dvigale srca otrok k Bogu, ne pa podobe, ki bi jih vlekle v sužnost pregrehe.

Če hoče mati ohraniti svojo hčerko sramežljivo, kar je njen največji kras, naj ji ne dovoli slediti slepo modi, ki je danes taka, da žali čut dostojnih ljudi. Danes hodijo ženske na pol gole, kar je proti načelom morale in za umrlo sramežljivost svojih hčera so odgovorne matere, ki jim nabavljajo take napol obleke.

Še na nekaj bi rada opozorila naše matere — **na kino. To je kuga za otroško nedolžnost.** Ne mislim pa s tem, da so vse predstave slabe; mnogo je dobrih, koristnih, poučljivih, a velika večina obravnava ljubezenske komedije in tragedije. Doma otrok premišljuje o tem, kar je videl v kinu in postane nezmožen za resno delo. Če se otrok hrani s tako dušno hrano in to večkrat na teden, potem se matere naj nikar nič ne čudijo, če mu ne bo molitev dišala, če bodo vsi opomini bob v steno. Nikakor ne pretiravam — imam dovolj vzgledov. In nekatere naše matere so tako slepe, da še celo silijo otroke, naj gredo v kino, češ, imam vsaj mir pred njimi. Pa pravite: "Smo v Ameriki, tu ni tako strogo." Jaz pa mislim, da je tu isti Bog kot drugod, da so božje zapovedi povsod iste in da so povsod srca malih otrok lilije, katerih matere ne smejo izpostavljati strupeni sapi, ki veje po gledališčih in plesiščih. Če otrok že res mora v kino, potem se pa naj mati prej prepriča, kaka je predstava. Če ni nič slabega, potem naj ga pusti iti v božjem imenu.

Najboljše in najbolj gotovo sredstvo, da ohrani mati svoje otroke čiste, sramežljive, je, da mnogo moli za nje, jih priporoča Brezmadežni in angelu varhu. Navaja naj deco k pogostem prejemanju presv. Rešnjega Telesa in lahko je uverjena, da bo Jezus, ljubitelj otrok, čuval njih lilije.

4. Ponižnost. To je čednost, ki nam prikupi vsakega človeka, ki jo poseduje. Nasprotno nas pa napuh nekaterih, ki bi jih morda drugače lahko ljubili, naravnost odbija. Pravijo, da nam je ta pregreha že prirojena. Glavna skrb katoliške matere bi morala biti, da ta plevel s koreninami vred iztrga iz nežnega otroškega srca. Toliko priložnosti se ji nudi!

Mala Elizabeta, ki je pozneje postala karmeličanka in umrla svete smrti, je že kot otrok izvrstno igrala glasovir Kadar je igrala pri koncertu, je navdušeno občinstvo ploskalo in hvalilo malo umetnico, ki je po končanem proizvajanju stekla k materi. Modra žena ni niti omenila, da je bilo lepo. Če je deklica vprašala, ako je dobro igrala, je navadno dobila odgovor: "Bilo je pač tako." V svoji otroški preprostosti je obljubila, da se bo drugič bolj potrudila.

Ko bi pač vse matere posnemale ravnanje te matere! Kaj je bolj kvarljivega kot neumno hvalisanje otrokovih talentov! S takim laskanjem se otrok le pokvari. Tudi o lepoti otrokovi bi morali odraščeni molčati.

Mala Terezija je bila dražesten otrok. Ko se je nekoč v spremstvu svoje sestre mudila ob morju, sta neki gospod in gospa strme vprašala, čigava je ta krasna deklica. Njena sestra je hitro obrnila pogovor v drugo smer, bala se je za otroško preprostost svoje sestrice. Mali opazka o lepoti ni ušla in jo je trenotno zveselila, vendar jo je hitro izbila iz glave in pozabila, ker je imela veliko zaupanje do sestre, ki ji ni nikoli govorila o telesni lepoti, zato pa temveč o lepoti nedolžne, čiste duše.

Nekatere matere imajo slabo navado, da na vse pretege hvalijo novo obleko svojih dragih malih. Tako nehote sejejo ali zalivajo seme napuha v njih srcih.

Otrok se mora navaditi, da je zadovoljen tudi s preprosto obleko, samo da je snažna. Nečimernost bi morale matere zatirati pri svojih otrocih.

Neka mati je poslala svojo hčerko, ki je najraje stala pred ogledalom, v neki zavod, da se poboljša. Ničesar drugega ni pogrešala v samostanu razen zrcala. Hitro piše materi ponj. Modra žena ji pošlje krasno sliko Brezmadežne s pristavkom: "Pogosto se ogleduj v tem zrcalu." Hčerka spozna svojo napako, se poboljša — iz nečimernega postane ponižno dekle.

Da bi pač vsaka mati posnemala to mater; da bi pripovedovala otrokom o Njej, ki bi morala biti vzor mladini, o Njej, ki je bila najponižnejša. Matere, povejte vašim malim v zgledih, kako grda je ošabnost, kako Bog sovraži napuh; da ljudje ne marajo prevzetneža, pač pa vsakdo ljubi ponižnost, ki je poplačana na tem in onem svetu.

—o—

ZAHVALA.

Chicago, Ill.

Na velikonočni pondeljek, 9. aprila, smo se zbrali skupaj Rev. Aleksander, John Stayer, Matilda Duller, Theresa Chernich in jaz ter šli v Milwaukee, Wis., obiskati Mrs. Mary Sagadin, ki je že 6 mesecev tamkaj v bolnišnici. Njej se zdravje obrača na bolje, da je upanje, da bo v teku enega meseca zopet pri nas v Chicagi.

V Milwaukee se je k nam pridružila še Mrs. Marie Prisland, gl. predsednica SŽZ., da je tudi ona obiskala Mrs. Sagadin.

Ob tej priliki se v imenu vseh udeležencev najlepše zahvaljujem za izkazano prijaznost in gostoljubnost rojakom in rojakinjam v Milwaukee in West Allis, Wis., posebno Mr. & Mrs. Ritonia, Mr. & Mrs. Urankar, Mr. & Mrs. Sagadin, Mr. & Mrs. Gregorčič in Mr. & Mrs. Staniša. Te prijetne urice bodo nam ostale v spominu.

Julia Gottlieb.

—o—

PROBLEMI GOSPODINJSTVA V INDIJI.

Ako pride Angležinja, ali katerakoli druga Evropejka v Indijo, je primorana, da se privadi na popolnoma drugačno gospodinjstvo nego v domovini.

Na uslužbencih ni pomanjkanja, teh je v izobilju in navadno so tudi inteligentni in zvesti. Gospodinja nima nobenih skrbi z nakupovanjem raznih potrebščin, ker vse to oskrbi kuhar, ki po bazarjih nakupuje in "gliha", gospodinji pa predloži samo račune. Indijsko služabništvo je v precejšnji meri spretno in tudi za nepredvidene goste v najkrajšem času pripravi vse potrebno. V tem oziru torej evropejska gospodinja nima težav. Pač pa so te na drugi strani. Poštenosti ondotni domačini ne cenijo posebno visoko. Tu so v prvi vrsti računi. Sestavlja jih kuhar in tu je pač najlepša prilika, da se kaj pripiše. Tej skušnjavi se le malokateri upre. Poleg tega navadno stanuje s kuharjem tudi njegova družina v isti hiši v posebnem oddelku. Pazljiva gospodinja bo kmalu uvidela, da ne plačuje samo za svoje gospodinjstvo pač pa tudi za številne družinske člane uslužbencev.

Neka gospa se je po daljši odsotnosti vrnila ter našla v predloženih računih, da je njen mož v tem času popil velike množine mleka. Ko je kuharja prijela, ji je ta mirno odvrnil: "Ko pa je imel gospod v tem času toliko povabljencev." Drugi računi so pa pokazali, da ni bilo res tako in da se tudi njegovi gostje niso ravno mleka posluževali.

Dasi bi po verskih predpisih morali biti Indijci pred vsem čedni in umiti, se za ta predpis ne zmenijo dosti. Evropejska čistoča jim je tuja. Neki gospod je presenetil svojega slugo, kako je skozi nogavico precejal njemu namenjeno juho. Na njegov protest je dobil mirnodušen odgovor, češ, da je bilo nogavico itak že treba oprati, "je že vse v redu."

Posebno pazljivost mora evropejska gospodinja posvetiti pitni vodi. To je treba namreč prekuhati in filtrirati. Ako to delo prepusti služabništvu, gotovo ne bo vse v redu, ker domačini smatrajo to le kot nekako sekaturo. V nekem kraju je izbruhnila kuga, ker so pitno vodo zajemali v bližnji reki. Pozneje so dognali, da so par kilometrov višje ob reki prali mrliče, kakor to zahteva indijski verski obred.

—o—

KUHINJA.

Gorčični krompir. Napravi v kozi prežganje iz ene žlice masti in pičle žlice moke; prideni eno žlico gorčice in zalij s četrt kvortom juhe ter osoli. Ko nekoliko časa vre (5 minut), prideni žlici kisa velik ščep popra. Posebej pa skuhaj cel neolupljen krompir; ko je kuhan, ga olupi, zreži na listke in ga stresi v pripravljeno polivko. Premešaj krompir in ko prevre, ga postavi kot samostojno prikuho na mizo.

Motovilčeva ali repenčljeva solata z lečo. Osnaži in operi motovilec, stresi ga v skledo, osoli ga in zabeli z oljem in kisom, posebej pa skuhaj lečo in odcejeno še nekoliko gorko zabeli z oljem in kisom, prideni tudi ščep popra. Nato naloži v sredo krožnika lečo, okrog leče motovilec in na vrh leče pa v obliki zvezde naloži eno v trdo kuhano, olupljeno in na majhne podolgaste kosce zrezano jajce.

Riž z beljakovo peno. Skuhaj v 1 kvortu mleka četrt kvorta riža, osoli in ko se zgosti in je kuhan, ga naloži na velik krožnik in ga postavi v stran, da se po vrhu nekoliko ohladi. Sedaj namaži riž po vrhu z mezgo in obloži s sledečo peno: Stepaj v kotliču 3 beljake v sneg, kateremu primešaj dve žlici sladkorja. Postavi riž za nekaj minut v srednje vročo pečico, da se pena nekoliko zarumeni.

Špinača brez masti za bolne na želodcu. Stresi v kozo žlico pšenične moke in jo mešaj na ognjišču, da se bledo zarumeni; med vednim mešanjem ji prilivaj tri osminke kvorta dobro kuhane in sesekljane špinače, še nekoliko premešaj in pokuhaj ter postavi na mizo.

Zabeljen fižol. Skuhaj fižol in še gorkega odcedi, stresi v skledo in zabeli z razgretim surovim maslom. Deni v ponev žlico kisa in ko zavre, ga polij po fižolu.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

leto na Belo nedeljo priredili veselico s petjem. Tudi letos nočemo zaostati. Že zaradi tega ne, da ne pridemo iz navade. Za nedeljski program so pripravljene lepe mične pesmice, ki se bodo zapele na odru. Samo pridite, napolnite dvorano in poslušajte.

Težke so bile zadnji čas naše pevske vaje. Veliko truda nas je stalo, da smo spravili za veliko noč latinsko mašo in velikonočne pesmi na cerkveni kor v tako kratkem času. Kajti bili smo že skoro na tem, da se razidemo. Zadnji čas, takorekoč zadnjo uro, smo dobili pomoč; upam, da dobro pomoč v osebi našega novega organista in pevovodje, Mr. J. H. Sterbenza. Navdušili smo se zanj že o božičnih praznikih, ko smo pod njegovim vodstvom zapeli lepo latinsko mašo.

Kakor upam, bo šlo čedalje boljše od tedna do tedna, samo složni bodimo. In da ne pozabim še nekaj. Pomoči še vedno potrebujemo, nas je malo. V So. Chicagi pa pravijo, je veliko dobrih pevcev, ki se postavljajo, da znajo zapeti. Prosim, zakaj pa bi ne prišli in se združili z nami, pa bi naredili mogočen pevski zbor in bi zapeli, da bi se cerkev potresla in bi odmevalo daleč od So. Chicage, da bi še drugi glave pokoncu držali. Pridite! Saj nismo strupeni in nikogar ne podimo, kdor misli zares z nami držati. Seveda, če pa kdo želi pomagati peti samo enkrat, dvakrat, samo kadar je se za postaviti, kakor, češ, da če bi ne bil on ali ona prišli, bi ne bilo nič, itd. Če kdo s takim namenom misli k nam, je bolje, da ne pride, ker po uglajeni stezi je pač lahko stopati . . . Zato, kdor resno misli, naj pride, imamo vaje vsaki torek in petek ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani. Več ko nas bo in bolj ko bomo edini, večji bo uspeh, večje veselje.

V nedeljo, 15. aprila, pa vsi, komur je le količkaj pri srcu trud in žrtve pevcev, naj pride na veselico v cerkveno dvorano na 96. cesti in Ewing Ave. Veselica se začne ob 8. uri zvečer. Poskrbljeno bo z vsem.

Tajnik cerkv. pev. dr. Zarja.

—o—

'MESARJA' STA SE IGRALA.

V mestecu Kandel na Pruskem so te dni v neki hiši klali domačega prešiča, čemur so otroci z veliko radovednostjo prisostvovali. Petletni domači sinček je nato predlagal svojemu šestletnemu tovarišu, da bi se šla igrat "mesarja". Res sta zvlekla skupaj ostro sekiro, več mesarskih nožev in dve skledi za kri. Končno je mlajši deček zvezal starejšega na rokah in nogah, nato vzel sekiro in udaril z njo tovariša po glavi. Ker je bila sekira ostra, je kljub mali moči prizadejala smrtnonevarno poškodbo. Mali "mesar" je pa vzel nož in hotel tovariša še zaklati. V zadnjem hipu so prišli domači in preprečili njegovo namero. — Težko ranjenega starejšega dečka so prepeljali v bolnišnico.

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

V NAJEM

se odda v bližini slovenske cerkve stanovanje s štirimi sobami, kopalna soba, topla voda, elektrika, plin in druge udobnosti. Velike cementirana klet, vrt in dvorišče. Za podrobnosti vprašajte na:

2237 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Se je čas do 31. maja

DA SI PRISLUŽITE LEP DENAR S TEM, DA NABIRATE NOVE NAROČNIKE ZA NAŠ DNEVNIK AMERIKANSKI SLOVENEC.

DOVOLIMO 50%

to seveda samo za nove naročnike.

Kdor je brez dela
Kdor ima za poravnati naročnino na A. S. pa nima denarja
Kdor si želi nekaj prislužiti za društvena vplačila
Kdor želi nekaj storiti za katoliški tisk
Kdor želi nekaj zaslužiti za priboljšek

hajd na delo, pomagajte sebi in listu A. S.

Ko dobite novega naročnika, izpolnite naslednji kupon in ga nam dopošljite z denarjem vred. Nagrada se lahko pripiše k naročnini ali pa se izplača v blagu ali gotovini. Zaznamujte na kuponu, kako naj se Vam izplača.

KUPON

ZA DOPOŠILJATEV NOVIH NAROČNIKOV.

, Dne.....

Cenjeno upravništvo A. S.
Chicago, Ill.

Naznanjam Vam, da sem pridobil(a).....novih naročnikov kateri naslovi so:

1) Ime .....plačal(a) za naročnino $.....
Naslov .....

2) Ime .....plačal(a) za naročnino $.....
Naslov .....

3) Ime .....plačal(a) za naročnino $.....
Naslov .....

4) Ime .....plačal(a) za naročnino $.....
Naslov .....

Pošiljam Vam skupno svoto.....$.....

Mojo nagrado $..... pripišite k moji naročnini — mi pošljite knjige, plošče, razno blago, kakor označeno na priloženem naročilu.

želim imeti izplačano v gotovini.

Podpis .....

Naslov .....

Za mesec majnik

priporočamo

ZA CERKVENE, KAKOR TUDI ZA DOMAČE ŠMARNIČNE POBOŽNOSTI

našo veliko izbiro

ŠMARNIC.

V zalogi imamo sledeče:

1) **Evharistične šmarnice** (Fr. Bernik), usnje, zl. obreza $1.25
2) **Marija, vrtnarica našega srca,** ali Šmarnični misijon (Seigerschmied) ..... .95
3) **Marija v predpodobah in podobah,** šmarnice (J. Volc) ..... .95
4) **Šmarnice, ali romanje v nebeško kraljestvo** (Škufca) 2.00
5) **Marija, vzor krščanskega življenja,** šmarnice (dr. Kruljc) ..... .95
6) **Znamenje na nebu,** šmarnice (Jerše)..... .95
7) **Marija in sv. maša,** šmarnice (Bernik)..... .95
8) **Lavretanske šmarnice** (Jerše) ..... .95

Marijini častilci bodo z veseljem prebirali tudi sledeče knjižice:

Kratko navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, kraljice src $0.75
Sveti rožni venec. Poučna in nabožna knjiga za krščansko ljudstvo 1.00
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje ..... .65

Čč. gg. duhovnikom bi priporočali brošuro Duhovni pastir — Govori za majnik in za stanovske družbe (Finžgar) $0.45

Naročila, katerim priložite potrebno svoto denarja, blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Dobro meso – Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, harejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

PALACZEV POGREBNIŠKI DOM

1916 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Privatna ambulančna postrežba. — Avtomobili za vse slučaje.

Mrliče odvažamo iz vseh delov mesta in iz dežele v našo mrtvašnico. To je v našem načrtu, da cena pogrebu ni previsoka, ker tudi ničesar ne računamo za vporabo mrtvašnice.

PROSTA UPORABA MRTVAŠNICE.

Telefonska služba noč in dan:
Canal: 1267 — Stanovanjski: Rockwell: 4882 in 8740.

FRANK E. PALACZ
Direktor.

LOUIS J. ŽEFRAN
Embalming Apprentice.

Proti želodčnim neredu nostim ni boljšega zdravila za otroke.

MRS. WINSLOW'S SYRUP

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

(KONEC)

Mueller je videl ves regiment izbornih strelcev, kako je pridrvel v zmešnjavi k njegovemu stanu; slišal je tudi, kako so ponavljali oficirji med seboj:

"Čas je, čas je, da odstopimo!"

Toda počasi se je vse pomirilo — ostal je le mučen prizor. Vojskovodja in za njim njegovi podaniki so šli zopet v sobo in čakali nestrpno; če celo do sedaj nepremakljivi obraz Vreščoviča je izdajal nemir.

Naposled so v veži zabrenketale ostroge in vstopil je trobentač, ves zardel od mraza, na brkah je visel srež.

"Odgovor iz samostana!" je rekel ter oddal precejšen zavoj, zavit v pisano ruto, zvezano s trakom.

Muellerju so se tresle nekoliko roke in rajši je prerezal trak z nožičkom, nego da bi ga polagoma odvezoval. Vsem so bile oči nepremično uprte v zavoj, oficirji so zadrževali sapo.

General je odvil en sklad robca, drugi, tretji in odvijal vedno hitreje, dokler ni naposled padel na mizo zavitek mlincev.

Sedaj je prebledel in, dasi ni nihče potreboval pojasnila, kaj je bilo v robcu, rekel:

"Mlinci!. . ."

"Nič več?" je vprašal nekdo.

"Nič več!" je odgovoril kakor odmev general.

Nastalo je globoko molčanje, pretrgano le z glasnimi oddihi, včasih se je zaslišalo tudi škripanje zob, včasih potresanje z mečem.

"Gospod Vreščovič!" je rekel končno Mueller s strašnim in zlovražjim glasom.

"Ni ga več!" je odgovoril eden izmed oficirjev.

In nastal je vnovič molk.

Zato pa je zavladalo v noči vrvenje po vsem taboru. Jedva je ugasnil dan, so se zaslišali glasovi povelj, beganje znatnih oddelkov, konjenice, odmev enakomernih korakov pehote, rezgetanje konj, škripanje vozov, gluho ropotanje topov, škripot železa, žvenket verig, šum, vpitje in vrvenje.

"Mar se pripravlja nov napad za jutri?" so se povpraševali stražarji pri vratih.

Toda niso mogli videti ničesar, zakaj zvečer se je prevleklo nebo z oblaki in je začel padati gost sneg.

Goste snežinke so zaslanjale razgled. Okoli pete ure zjutraj so potihnili vsi glasovi, le sneg je padal vedno gosteje. Na zidovju in blanketih stolpov je napravil nove zidove, nove blankete. Pokril je ves samostan in cerkev, kakor bi ga hotel zakriti pred pogledi napastnikov, obvarovati in zasloniti pred ognjenimi izstrelki.

Naposled se je začelo daniti in zvonček se je že oglasil na jutranjice, ko so vojaki, ki so stražili pri južnih vratih, zaslišali prskanje konja.

Pred vrati je stal kmet, ves zasut s snegom; za njim pa so se videle na poti nizke, male lesene sani, vprežene z mršavo in kočinasto kobilo.

Kmet je začel drgniti roke, prestopati z noge na noge in klicati:

"Ljudje, odprite vendar!"

"Kdo pa si?" so vprašali z obzidja.

"Svoj iz Dzbova!. . . Pripeljal sem dobrotnikom divjačine."

"Kako pa so te Švedje spustili?"

"Kakšni Švedje?"

"Oni, ki oblegajo cerkev."

"Oho, ni nobenih Švedov več!"

"Hvala tebi, o Bog! Mar so odšli?"

"Še celo sled je zasnežilo za njimi!"

Vtem je postalo na poti vse črno od malih meščanov in kmetov: eni so jahali, drugi so šli peš, bile so tudi ženske, a vsi so vpili oddaleč:

"Ni več Švedov! Ni jih več!"

"Odšli so v Velunj!"

"Odprite vrata, no! Ni nobenega človeka več v taboru!"

"Švedje so odšli! Švedje so odšli!" so začeli vpiti na obzidju, in novica se je kakor blisk raznesla okrog.

Vojaki so skočili k zvonovom in zazvonili z vsemi, kakor bi zvenili na alarm. Kdor je bil živ, je planil iz celic, iz stanovanj, iz cerkve.

Vest se je še vedno širila. Dvorišče se je napolnilo z menihi, šlahto, vojaki, ženskami in otroki. Radostni kriki so se razlegali okrog. Eni so hiteli na obzidje, da bi videli prazni tabor; drugi so se smejali ali plakali.

Nekateri še niso hoteli verjeti; toda prihajale so čimdalje večje gruče kmetov in meščanov.

Prihajali so iz mesta Čenstohove; iz okoliških vasi, iz bližnjih gozdov, s truščem, veselo in prepevaje. Križale so se vsak čas nove vesti; vsak je videl odhajajoče Švede in pripovedoval, kam so odhajali.

Nekoliko ur pozneje je bilo vse polno ljudi na pobočju in na planem pod goro. Samostanska vrata so se odprla na široko, kakor so bila navadno odprta pred vojno; le vsi zvonovi so zvonili, zvonili, zvonili. . . a ti glasovi zmagoslavja so hiteli v daljavo in slišala jih je vsa ljudovlada.

Sneg pa je zasipaval venomer sledove Švedov.

* * *

Opoldne istega dne je bila cerkev tako nabita, da kakor leži na tlakovanih mestnih ulicah kamen drug poleg drugega, tako je bila tam glava pri glavi. Sam o. Kordecki je pel zahvalno mašo, a človeškim trumam se je zdelo, da jo opravlja angel. In zdelo se je tudi, da izpeva svojo dušo v tej zahvalni službi božji ali pa da se dviga z dimom iz kadilnic kvišku in izginja v slavo božjo.

Grom topov ni več pretresal ne obzidja in ne šip v oknih in ni zasipal več ljudi s prahom, ni motil molitev, a tudi ne zahvalne pesmi, katero je zapel med navdušenjem in splošnim jokom stari prior:

"Te deum laudamus!"

PRIDITE VSI CHICAŽANI

na belo nedeljo, 15. aprila '28

V ŠOLSKO DVORANO SV. ŠTEFANA

22nd & Lincoln Streets

kjer bo

Velika Prireditev

Društva sv. Terezije,

ŠT. 16, D .S. D.

Točno ob 3. uri popoldne prične SLOV. KAT. DRAM. KLUB z vprizorjenjem igre

"ZAKLAD"

(igra—štiridejanka.)

OSEBE:

Rovan, premožen kmet	Frank Auguštin
Jerica, njegova hči	Brigita Špenkova
Najda, rejenka	Marica Vavpotičeva
Marjeta, mati Rovanova	Anica Koporčeva
Lipe, hlapec Rovanov	Joe Fajfar
Pehač, gruntar	Nick Mencinger
Štefan, njegov varovanec	Frank Bicek
Kajžar, kmet	Frank Marinshek
Luka Burnik, berač	John Pernich
Klepec, vaški čevljar	Joe Ziherl
Jurče, njegov vajenec	Vinko Ovca
Jože, Kajžarjev sin	Sil. Hrastar
Barbka, 1. dekle	Rose Omerzelova
Metka, 2. dekle	Marica Koporčeva
Urška, 3. dekle	Pavlina Grilova

Fantje in dekleta.

V režiji P. A. Urankarja.

Odersko scenerijo bota oskrbela Frank Shonta, elektrotehnik in Jos. Roth, oderski mojster.

Takoj po igri se prične

PROSTA ZABAVA IN PLES z izvrstno godbo.

VSTOPNINA 50c.

Za vso postrežbo bo kar najbolje poskrbljeno.

ODBOR.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ta je pa res specialist.

Dr. V. H. Podstata je specialist psihiatrije na univerzi v Kaliforniji. Pričakovalo bi se, da bi tak mož tudi nekaj razumel. Ako pa misli, da je znanstveno na višini, ko je izjavil, da mladino kvari, če jo kdo svari pred nečistostjo, potem je sicer specialist, a niti ficka ne zasluži. Že stari paganski modrijani so poudarjali: "Anehu kai apehu" — tako grški. Rimski so prestavili: ‚Sustino et abstine" — premaguj se, vzdrži se, beži, varuj se . . . tako so za njimi velevali krščanski modrijani in še ponavljajo naprej, ker edinole to je pripomoček za najnevarnejšo dobo v mladeniškem razvitju.

Amerika ima nekaj znanstvenikov, ki so na dobrem slovesu glede dušeslovja, a ima tudi celo kopo ‚znanstvenikov", katerim je prvo in poglavitno, da pridejo v ospredje, da se v javnosti o njih govori. Včeraj so morda še v kakem štoru repo prodajali, potem "pisem" nekaj študirali, napravili "skušnjo" . . . morda malo nekje pomazali, pa so danes "specialisti".

Specialisti so, a taki, da se Bog usmili.

Ker imenovani Dr. Podstata flikne — vero, bo našel tudi ljudi, ki mu bodo zadovoljno pokimali. Taki kimovci so bili včeraj pri — krampu.

* * *

Da le njih pšenica cveti.

Človeška sebičnost je pogostoma brezmejna. Ne gre vedno le za kako osebno sebičnost, tudi pri idejah se kaže ta slaba stran človeške narave. Taki ljudje so srečni, a njih ideja zmaguje, njih pšenica gre v klasje, in naj pri tem magari pogine ves svet.

Zagovornica zloglasne porodne kontrole je neka Mrs. Margareta Sanger, katere pravo ime je Mrs. J. Noah H. Slee. Nedavno od tega se je povrnila na Ile de France iz Evrope. Prva njena izjava na amerikanskih tleh je bilo veselo (?) poročilo, da v Nemčiji 98 odstotkov vseh probujenih (prospective) nevest gre na vladne urade, kjer se jih pouči, kako zabraniti spočetje.

Beseda "prospective" pove marsikaj, ako zna kdo med vrstami čitati, a kdo se za to zmeni, ko bere o 98 odstotkih? Kdor pozna povprečno zdravo nrav nemškega naroda, ve, da bo morda to število zelo skromno. Pa recimo, da bi bilo ogromno. Kaj je zagovornici ideje na tem, če se nemški narod poda na pot narodnega samomora? Glavno je le, da ideja zmaguje, to prija sebičnosti, vse drugo naj pa splava po vodi.

* * *

Bera v Jugoslaviji.

Koliko je je še v Jugoslaviji, mi ni znano. V Sloveniji bo večinoma odpravljena. Od nekdaj je bera igrala pri političnih borbah neko vlogo. Ako je krivična, naj se odpravi. Če pa je, kakor poročajo časopisi, sedanja opozicija stavila ta predlog v parlamentu, bo šlo bolj za propagando. Dokler je država vezana, da skrbi za verske skupine, bo odprava bere, če je urejena, težko kaka olajšava za kmeta, in za tega gre v prvi vrsti, ker se bo izpad moral nadomestiti v obliki davkov, čez katere pa itak že vse toži. Kdor je v opoziciji, uporablja tudi demagogična sredstva. Za to bo šlo.

* * *

Mogoče, mogoče pa tudi ne.

Mirovna pogodba v Versailles vsebuje točko, ki imejuje nemško vojaško silo med drugim tudi s tem, da se morajo vojaki zavezati za dvanajstletno službo. Vsaj uradno Nemčija ne more izuriti preveč vojakov. Baje se samomori med nemško Reichswehr silno množijo. V zveznem državnem zboru je obrambni minister, general Viljem Groener, o tem govoril in hudo udrihal zoper to točko mirovne pogodbe. — Imenoval jo je "nečloveško". Izjavil je med drugim: "Naši mladenči vstopijo v armado navdušeni. Po dveh ali treh letih postajajo nemirni vsled potrebne stroge discipline. Ker ne morejo dobiti izstopa, postajajo bolj in bolj otožni in brezupni, kar ima za posledico, da mnogi končajo svoje življenje v obupu".

Ali je res tako, moramo generalu prepustiti. Mogoče. General pa je hudo rohnel zoper to točko pogodbe, in skrben opazovalec se ne more iznebiti vtisa, da za tem grmom tiči drugi zajec — revanža, za kakršno pa je treba mnogo izurjenih vojakov, in tukaj Nemce čevelj žuli. Dvanajstletna vojaška služba res niso mačje solze, dasi vstopi vsak prostovoljno, a da bi se nemški vojaki radi stroge discipline pufali, hm . . . to je malo verjetno.

* * *

Lahko še več izveš.

Kot gost Rockefellerjevega zavoda je dospel v Zedinjene države pred kratkim slavni ruski učenjak Dr. Boris Sokolov, zdaj vseučiliščni profesor v Pragi. Izjavil je: "Celo smrt se mora smatrati kot bolezen in ne kot nekaj neizogibnega. Na dnevnem redu je znanstveno in umno borenje proti smrti kot zadača novodobnega biologista in zdravnika."

Kdor bi hotel še več kaj izvedeti o tem, in celo nekaj še bolj pametnega, naj prebere Dr. A. Breceljevo knjigo: "Čuda in tajne življenja", katero je l. 1926 izdala družba sv. Mohorja. Misel je morda nova, resnica pa stara.

—o—

NAPITNICA S ČISTO VODO.

Afganistanski kralj je na svojem evropskem potovanju tudi dospel v Belgijo, kjer so ga sprejeli enako ljubeznivo kakor v Italiji in Franciji. Na obedu, ki ga je njemu na čast priredil belgijski kralj, je afganistanski kralj napil sledeče: "Dvigam čašo, polno čiste vode, in pijem na zdravje vašega veličanstva!" — S tem je pač led prebit in poslej bodo smeli tudi navadni zemljani napijati ob čisti vodi.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Dobili smo

ZALOGO KNJIG

Goriške Mohorjeve Družbe

ZA LETO 1928.

Knjige so sledeče:

KOLEDAR.

ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM, družinska vzgojna čitanka, F. Terčelj.

OB SREBRNEM STUDENCU, povest F. Jaklič.

ZGODBE SV. PISMA STARE ZAVEZE.

OČE BUDI VOLJA TVOJA, povest, Dr. Pregelj.

(Kdor želi, lahko dobi mesto te zadnje povestne knjige: Dr. A. Ravnik: Kako zdravimo živino.)

Cena peterim knjigam skupaj je in 10c za poštnino. $1.00

Te knjige smo naročili od Goriške Moherjeve Družbe pred vsem zato, da podpiramo to družbo v njenem plemenitem namenu, vzdržavati in gojiti slovenski jezik med Slovenci pod italijanskim jarmom. Zato smo prepričani, da bodo ameriški Slovenci pridno segli po teh knjigah in s tem pokazali svojim zasužnjenim bratom, da sočustvujejo z njimi in so jim pripravljeni po možnosti pomagati. Nas bi jako veselilo, ako bi mogli vse knjige hitro razpečati in družbi poslati znatno pomoč, ter za prihodnje leto naročiti najmanj 5000 izvodov. Od odziva ameriških Slovencev bo to odvisno, zato vsi sezite po teh knjigah, ki so vredne najmanj dvakratno ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Illington Studio

JOHN F. GLOMB, Prop.

— FOTOGRAFSKI ZAVOD —

2006 West 22nd Street (Near Robey St.)

Phone: Canal 1807.

Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.

2158 West 22nd Street

vogal Leavitt cesti

CHICAGO, ILL.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Naložite pri nas,

kjer so že trije rodovi po tej banki prišli do neodvisnosti.

Kaspar American State Bank

1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

OTTO KASPAR, predsednik

Sigurna banka za naložiti vaš denar.

Obrnite se na nas, če boste potovali v Jugoslavijo

FARMA 120 AKROV 96 milj od Chicago, Ill. Poslopja v najboljšem stanju. $3,500, polovico takoj. Pokličite: Roosevelt 3360. Mr. Michal.

pdop

Vsaki čas in minuto

dobite nas na telefon.

FRANK E. PALACZ, pogrebnik.

LOUIS J. ZEFRAN, pomočnik.

1916 W. 22nd Street

Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8740.

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

PREVOZ - DRVA - KOLN

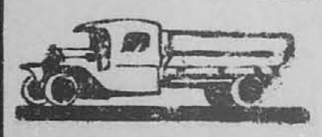

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.